

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PACIENTULUI

(I) DREPTURILE PACIENTULUI

(Extras din Legea nr. 46/2003 privind drepturile pacientului)

„**Art. 2.** Pacienții au dreptul la îngrijiri medicale de cea mai înaltă calitate de care societatea dispune, în conformitate cu resursele umane, financiare și materiale.

Art. 2¹. Pacienții asigurați prin Casa Națională de Asigurări de Sănătate au dreptul la investigații gratuite de screening la justa solicitare proprie din momentul încadrării în grupul de risc sau pe baza unei trimeri de la medicul specialist.

Art. 3. Pacientul are dreptul de a fi respectat ca persoană umană, fără nici o discriminare.

Art. 4. Pacientul are dreptul de a fi informat cu privire la serviciile medicale disponibile, precum și la modul de a le utiliza.

Art. 5. (1) Pacientul are dreptul de a fi informat asupra identității și statutului profesional al furnizorilor de servicii de sănătate.

(2) Pacientul internat are dreptul de a fi informat asupra regulilor și obiceiurilor pe care trebuie să le respecte pe durata spitalizării.

Art. 6. Pacientul are dreptul de a fi informat asupra stării sale de sănătate, a intervențiilor medicale propuse, a riscurilor potențiale ale fiecărei proceduri, a alternativelor existente la procedurile propuse, inclusiv asupra neefectuării tratamentului și nerespectării recomandărilor medicale, precum și cu privire la date despre diagnostic și prognostic.

Art. 7. Pacientul are dreptul de a decide dacă mai dorește să fie informat în cazul în care informațiile prezentate de către medic i-ar cauza suferință.

Art. 8. Informațiile se aduc la cunoștință pacientului într-un limbaj respectuos, clar, cu minimalizarea terminologiei de specialitate. În cazul în care pacientul nu cunoaște limba română, informațiile i se aduc la cunoștință în limba maternă ori într-o limbă pe care o cunoaște sau, după caz, se va căuta o altă formă de comunicare.

Dacă pacientul nu este cetățean român, informațiile i se aduc la cunoștință într-o limbă de circulație internațională sau, după caz, se va căuta o altă formă de comunicare.

Art. 9. Pacientul are dreptul de a cere în mod expres să nu fie informat și de a alege o altă persoană care să fie informată în locul său.

Art. 10. Rudele și prietenii pacientului pot fi informați despre evoluția investigațiilor, diagnostic și tratament, cu acordul pacientului.

Art. 11. Pacientul are dreptul de a cere și de a obține o altă opinie medicală.

Art. 12. Pacientul sau persoana desemnată în mod expres de acesta, conform prevederilor art. 9 și 10, are dreptul să primească, la externare, un rezumat scris al investigațiilor, diagnosticului, tratamentului, îngrijirilor acordate pe perioada spitalizării și, la cerere, o copie a înregistrărilor investigațiilor de înaltă performanță, o singură dată.

Art. 13. Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenție medicală asumându-și, în scris, răspunderea pentru decizia sa; consecințele refuzului sau ale opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului.

Art. 14. Când pacientul nu își poate exprima voința, dar este necesară o intervenție medicală de urgență, personalul medical are dreptul să deducă acordul pacientului dintr-o exprimare anterioară a voinței acestuia.

Art. 15. În cazul în care pacientul necesită o intervenție medicală de urgență, consimțământul reprezentantului legal nu mai este necesar.

Art. 16. În cazul în care se cere consimțământul reprezentantului legal, pacientul trebuie să fie implicat în procesul de luare a deciziei atât cât permite capacitatea lui de înțelegere.

Art. 17. (1) În cazul în care furnizorii de servicii medicale consideră că intervenția este în interesul pacientului, iar reprezentantul legal refuză să își dea consimțământul, decizia este declinată unei comisii de arbitraj de specialitate.

(2) Comisia de arbitraj este constituită din 3 medici pentru pacienții internați în spitale și din 2 medici pentru pacienții din ambulator.

Art. 18. Consimțământul pacientului este obligatoriu pentru recoltarea, păstrarea, folosirea tuturor produselor biologice prelevate din corpul său, în vederea stabilirii diagnosticului sau a tratamentului cu care acesta este de acord.

Art. 19. Consimțământul pacientului este obligatoriu în cazul participării sale în învățământul medical clinic și la cercetarea științifică. Nu pot fi folosite pentru cercetare științifică persoanele care nu sunt capabile să își exprime voința, cu excepția obținerii consimțământului de la reprezentantul legal și dacă cercetarea este făcută și în interesul pacientului.

Art. 20. Pacientul nu poate fi fotografiat sau filmat într-o unitate medicală fără consimțământul său, cu excepția cazurilor în care imaginile sunt necesare diagnosticului sau tratamentului și evitării suspectării unei culpe medicale.

Art. 21. Toate informațiile privind starea pacientului, rezultatele investigațiilor, diagnosticul, prognosticul, tratamentul, datele personale sunt confidențiale chiar și după decesul acestuia.

Art. 22. Informațiile cu caracter confidențial pot fi furnizate numai în cazul în care pacientul își dă consimțământul explicit sau dacă legea o cere în mod expres.

Art. 23. În cazul în care informațiile sunt necesare altor furnizori de servicii medicale acreditați, implicați în tratamentul pacientului, acordarea consimțământului nu mai este obligatorie.

Art. 24. Pacientul are acces la datele medicale personale.

(2) Pacientul are dreptul de a desemna, printr-un acord consemnat în anexa la foaia de observație clinică generală, o persoană care să aibă acces deplin, atât în timpul vieții pacientului, cât și după decesul pacientului, la informațiile cu caracter confidențial din foaia de observație.

Art. 25. (1) Orice amestec în viața privată, familială a pacientului este interzis, cu excepția cazurilor în care această imixtiune influențează pozitiv diagnosticul, tratamentul ori îngrijirile acordate și numai cu consimțământul pacientului.

(2) Sunt considerate excepții cazurile în care pacientul reprezintă pericol pentru sine sau pentru sănătatea publică.

Art. 25¹. (1) Prin derogare de la prevederile art. 2.203 alin. (1) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, în situația încheierii contractelor de asigurare, în cazul în care distribuitorul de asigurări solicită supraviețuitorului de cancer informații și documente în vederea evaluării riscului pentru preluarea, respectiv menținerea în asigurare, acesta are dreptul de a nu le furniza pe acelea care vizează afecțiunea oncologică, dacă a trecut un termen de 7 ani de la data încheierii protocolului oncologic. În cazul supraviețuitorului de cancer al cărui diagnostic a fost pus înainte de vârsta de 18 ani, termenul este de 5 ani de la data încheierii protocolului oncologic.

(2) Distribuitorii de asigurări au obligația de a înscrie dreptul prevăzut la alin. (1) în mod clar, concis, ușor de înțeles și vizibil în același câmp vizual și cu caractere de aceeași mărime în documentele prin care solicită informațiile și documentele în vederea evaluării riscului, sub sancțiunea nulității relative a contractului de asigurare.

(3) În vederea asigurării respectării dreptului de a fi uitat, personalul medico-sanitar are obligația de a nu furniza distribuitorilor de asigurări informațiile și documentele prevăzute la alin. (1).

Art. 25². - La propunerea institutelor oncologice, prin normele de aplicare a legii, Ministerul Sănătății stabilește termene reduse față de termenul prevăzut la art. 25¹ alin. (1), pe categorii de vârstă și tipuri de afecțiuni oncologice ale supraviețuitorilor de cancer, pe baza datelor științifice privind progresele terapeutice.

Art. 26. Dreptul femeii la viață prevalează în cazul în care sarcina reprezintă un factor de risc major și imediat pentru viața mamei.

Art. 27. Pacientul are dreptul la informații, educație și servicii necesare dezvoltării unei vieți sexuale normale și sănătății reproducerii, fără nici o discriminare.

Art. 28. (1) Dreptul femeii de a hotărî dacă să aibă sau nu copii este garantat, cu excepția cazului prevăzut la art. 26.

(2) Pacientul, prin serviciile de sănătate, are dreptul să aleagă cele mai sigure metode privind sănătatea reproducerii.

(3) Orice pacient are dreptul la metode de planificare familială eficiente și lipsite de riscuri.

Art. 29. (1) În cazul în care furnizorii sunt obligați să recurgă la selectarea pacienților pentru anumite tipuri de tratament care sunt disponibile în număr limitat, selectarea se face numai pe baza criteriilor medicale.

(2) Criteriile medicale privind selectarea pacienților pentru anumite tipuri de tratament se elaborează de către Ministerul Sănătății și Familiei în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi și se aduc la cunoștința publicului.

Art. 30. (1) Intervențiile medicale asupra pacientului se pot efectua numai dacă există condițiile de dotare necesare și personal acreditat.

(2) Se exceptează de la prevederile alin. (1) cazurile de urgență apărute în situații extreme.

Art. 31. Pacientul are dreptul la îngrijiri terminale pentru a putea muri în demnitate.

Art. 32. Pacientul poate beneficia de sprijinul familiei, al prietenilor, de suport spiritual, material și de sfaturi pe tot parcursul îngrijirilor medicale. La solicitarea pacientului, în măsura posibilităților, mediul de îngrijire și tratament va fi creat cât mai aproape de cel familial.

Art. 33. Pacientul internat are dreptul și la servicii medicale acordate de către un medic acreditat din afara spitalului.

Art. 34. (1) Personalul medical sau nemedical din unitățile sanitare nu are dreptul să supună pacientul nici unei forme de presiune pentru a-l determina pe acesta să îl recompenseze altfel decât prevăd reglementările de plată legale din cadrul unității respective.

(2) Pacientul poate oferi angajaților sau unității unde a fost îngrijit plăți suplimentare sau donații, cu respectarea legii.

Art. 35. (1) Pacientul are dreptul la îngrijiri medicale continue până la ameliorarea stării sale de sănătate sau până la vindecare.

(2) Continuitatea îngrijirilor se asigură prin colaborarea și parteneriatul dintre diferitele unități medicale publice și nepublice, spitalicești și ambulatorii, de specialitate sau de medicină generală, oferite de medici, cadre medii sau de alt personal calificat. După externare pacienții au dreptul la serviciile comunitare disponibile.

Art. 36. Pacientul are dreptul să beneficieze de asistență medicală de urgență, de asistență stomatologică de urgență și de servicii farmaceutice, în program continuu.

Art. 36¹. Niciunui pacient nu i se va refuza dreptul la îngrijiri medicale din cauza neînregistrării nașterii sale în actele de stare civilă.”

(II) OBLIGAȚIILE PACIENTULUI

1. Conform art. 219 din Legea Nr. 95/ 2006, privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare, asigurării au următoarele obligații:

e) să respecte cu strictețe tratamentul și indicațiile medicului;

f) să aibă o conduită civilizată față de personalul medico-sanitar;

g) să achite contribuția datorată fondului și suma reprezentând coplata/contribuția personală, în condițiile legii;

h) să prezinte furnizorilor de servicii medicale documentele justificative care atestă calitatea de asigurat, definite la art. 223 alin. (1).

2. Conform Regulamentului intern, pacienții internați în Institutul de Urgență pentru Boli Cardiovasculare “Prof.Dr.C.C.Iliescu” au următoarele obligații:

Art.19. Să prezinte documentele necesare pentru internare, conform reglementărilor legale în vigoare. Programarea internării pacienților care nu reprezintă urgență medicală se realizează telefonic, la numerele de telefon postate pe site-ul spitalului www.cardioiliescu.ro.

Art.20. Să ia la cunoștință și să respecte pe tot parcursul internării prevederile prezentului Regulament și să confirme prin semnătură faptul că a fost informat cu privire la consecințele nerespectării acestuia.

Art.21. Să respecte perioadele în care se desfășoară vizita și contravizita medicală, respectiv să nu părăsească salonul în aceste intervale de timp (stabilite la nivelul fiecărei secții).

Art.22. (1) Să respecte și să coopereze la îndeplinirea planului terapeutic și de îngrijire recomandat de personalul medical.

(2) Să respecte recomandările medicale și de îngrijire stabilite de echipa medicală pentru care pacientul și-a dat acordul, precum și cele care se impun în situații care pot afecta starea de sănătate (fenomene meteo, situații excepționale/de urgență, etc).

Art.23. Pe durata internării, procurarea de medicamente din afara spitalului nu este permisă decât în situații deosebite și obligatoriu cu recomandarea medicului curant / de gardă.

Art.24. Să informeze personalul medical de orice modificare apărută în evoluția stării de sănătate.

Art.25. Să respecte toate regulile impuse de conducerea Institutului, în situația declanșării unor epidemii / pandemii, în caz de stare de alertă / urgență declarată și/sau instituirea carantinei, conform reglementărilor legale, privind:

- a) conduita și deplasarea în incinta spitalului;
- b) efectuarea triajului la intrarea în spital;
- c) purtarea echipamentului de protecție;
- d) interzicerea accesului în spital cu alimente și/sau bunuri și valori personale (pijama, bani etc.)
- d) respectarea tuturor indicațiilor personalului medical.

Art.26. (1) Să respecte regulile de menținere a liniștii, să evite convorbirile la telefon pe timpul vizitei și contravizitei. În spital este interzisă tulburarea liniștii (prin strigăte, larmă, comportament sau limbaj necivilizat, utilizarea de aparate radio, CD-playere, etc).

(2) De asemenea, este obligatorie respectarea programului de odihnă în salon, respectiv în intervalele orare 14:00 — 16:00 și 22:00 — 06:00.

(3) Vizionarea programelor TV se face fără a deranja ceilalți pacienți!

(4) Să evite convorbirile telefonice după ora 22:00, cu excepția situațiilor de strictă necesitate sau urgență.

(5) Încărcarea oricărui aparat electronic sau de telefonie mobilă se poate face în urma informării asistentei medicale de serviciu folosind doar priza electrică indicată de aceasta.

Art.27. În cadrul Institutului este strict interzisă înregistrarea audio și/sau video fără aprobarea conducerii spitalului.

Art.28. (1) Pacienții au obligația de a avea un comportament civilizată în relațiile cu ceilalți bolnavi și cu personalul din spital.

(2) În cazul în care un pacient are nemulțumiri cu privire la activitatea din spital, va contacta personalul medical de serviciu în vederea remedierii problemei.

(3) Dacă situația semnalată nu este rezolvată, aceasta va fi adusă la cunoștință conducerii secției și spitalului prin consemnarea în scris.

Art.29. (1) Să poarte ținuta regulamentară de spital (pijama, papuci, halat) pe durata internării.

(2) Hainele pacienților se păstrează la garderoba spitalului;

(3) Pot fi păstrate în salon numai articole de lenjerie și obiectele de igienă personale absolut necesare pe perioada internării;

(4) Este interzisă depozitarea de bagaje în saloane.

Art.30. Să respecte regulile de igienă primară. La intrarea și iesirea din secție, se va spăla / dezinfecă pe mâini cu săpunul și soluția dezinfectantă puse la dispoziție de spital.

Art.31. (1) Pacientul are obligația de a respecta circuitele de deplasare stabilite în interiorul secției și incinta spitalului.

(2) Este interzis accesul în alte spații ale secției/spitalului, cu excepția cazului în care este însoțit de către personalul medical.

(3) Deplasările pentru investigații și tratamente se vor face numai însoțiți de personal din secție și la indicația medicului curant/de gardă, după caz.

Art.32. Este interzisă folosirea de către pacienți a dispozitivelor medicale (din salon sau din alte spații ale spitalului)!

Art.33. (1) Este interzis să părăsească spitalul pe durata internării.

(2) În situații excepționale (solicitări exprese ale unor instituții, chemări la diferite Comisii de Expertiză sau pentru ridicarea ajutorului de boală sau a pensiei, pentru probleme familiale sau personale urgente, zile festive sau sărbători religioase, etc.) dacă starea de sănătate permite, pacientul poate părăsi spitalul pentru o perioadă limitată de timp, cu acordul scris al medicului curant și al medicului șef de secție sau cu acordul medicului de gardă, după caz.

Art.34. (1) Este interzisă modificarea poziției patului sau a mobilierului, aceasta este făcută doar de către personalul medical.

(2) Modificarea poziției paturilor sau a mobilierului din spațiile spitalului, de către persoane neautorizate poate provoca prejudicii grave pacienților!

Art.35. (1) Este obligatorie respectarea integrității bunurilor din patrimoniul instituției, a inventarului din spațiul de cazare, folosirea corectă a instalațiilor sanitare existente.

(2) Este interzisă deteriorarea sau distrugerea obiectelor decorative sau de inventar din spital (mese, scaune, uși, ferestre, tablouri, aviziere, obiecte care fac parte din instalația electrică sau alimentarea cu apă, bănci, coșuri de gunoi, etc.) prin: zgâriere, scriere, vopsire, murdărire cu orice tip de substanță, demontarea sau degradarea oricăror elemente de construcție, decorative sau de mobilier.

(3) Persoanele care cauzează astfel de prejudicii vor acoperi integral costul reparării sau înlocuirii bunurilor deteriorate.

Art.36. (1) Să folosească rațional utilitățile spitalului (de exemplu: să nu lase apa să curgă nejustificat, să nu arunce deșeurile în lavoar sau în vasul de WC — pentru a nu înfunda sistemul de evacuare a apei menajere și implicit, canalizarea, etc).

(2) Să păstreze curățenia saloanelor/spațiilor și să respecte toate acțiunile care se desfășoară în spital cu privire la curățenia, dezinsecția, dezinsecția și deratizarea spațiilor.

Art.37. Este strict interzis accesul pacienților în zonele inscripționate cu mesaje de avertizare de risc (de exemplu pictograma de "risc biologic", „acces restricționat” sau „accesul interzis”).

Art.38. (1) Să respecte orarul de masă și să păstreze alimentele perisabile în frigider.

(2) În vederea evitării alterării alimentelor sau a toxiiinfecțiilor alimentare, este interzisă depozitarea acestora în alte locuri (noptiere, ferestre, etc.).

(3) În afara programului de masă consumul alimentelor se va face în spațiile special destinate (sala de mese), cu excepția situațiilor impuse de starea de epidemie sau pandemie.

(4) Este interzis ca pacientul să consume alcool, cafea sau alte substanțe energizante pe durata spitalizării.

Art.39. (1) Este interzis ca pacientul să dețină pe perioada internării, obiecte de valoare mare (sume mari de bani, bijuterii etc) și potențial periculoase: arme de foc, cutite, foarfeci, lame de ras, brichete, etc.

(2) Personalul medical are obligația de a verifica bunurile deținute de pacient și dreptul de a le reține spre păstrare, până la externare (când se returnează posesorului).

Art.40. Să respecte instrucțiunile specifice privind apărarea împotriva incendiilor, afișate în secții.

Art.41. La externare, pacientul este obligat:

(1) Să predea hainele și încălțăminte asigurată de spital pe durata internării;

(2) Să achite contravaloarea coplății serviciilor medicale acordate și a celor nedecantate de Casa Națională de Asigurări de Sănătate, după caz.

(3) Să respecte recomandările personalului medical la externare și să prezinte medicului de familie biletul de ieșire din spital și scrisoarea medicală primite la externare.

Art.42. Prevederile prezentului capitol din Regulament se aplică și asupra însoțitorilor pacienților.